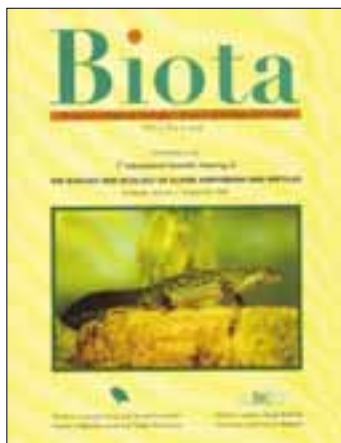

tvi vrst dvoživk ali plazilcev v avstrijskih Alpah ali v gorovju Retezat v Romuniji, veliko je Favništičnih podatkov iz Severnih apneniških Alp, zanimivih tudi za našo, južno stran Alp. Spoznamo ameriške izkušnje s proučevanjem ekologije gorskih dvoživk, seznanimo se tudi s sistemom upravljanja njihovih populacij. Predstavljene so še ekološke in populacijske študije o posameznih vrstah. V reviji ni zaslediti prispevkov domačih avtorjev, čeprav v naših gorah živi pisana paleta dvoživk in plazilcev, ki pa so, žal, v mnogih primerih ogroženi zaradi splošnega onesnaževanja okolja, zakisanja tal in voda, povečanega UV-sevanja, pa tudi zaradi opuščanja gorske paše (izginjajo mlake) in vnašanja ribjih vrst v naša visokogorska jezera. V zagovor lahko povemo, da so domači avtorji nekaj tega predstavili na srečanju, vendar njihovi prispevki še niso našli poti na strani Biote. Nekaj značilnih ali ogroženih vrst bodo v naslednjih številkah Planinskega vestnika predstavili razni strokovnjaki v okviru nove rubrike Gorska žival meseca.

Na kratko pa vas lahko opozorimo še na drugo lansko številko, kjer med številnimi članki z vseh koncev sveta najdemo tudi take, ki so zanimivi za raziskovalce naših gora. Jože Svetličič in Milan Ogrin – slednji je tudi glavni in odgovorni urednik revije – predstavita pojavljanje malega skovika, naše naj-

manjše sove, v Savinjskih Alpah. Avtorji iz sosednje Italije pa so v sredozemskem okolju proučili prehranjevalne navade male uharice v odvisnosti od nadmorske višine.

Igor Maher

50 let CIPRE

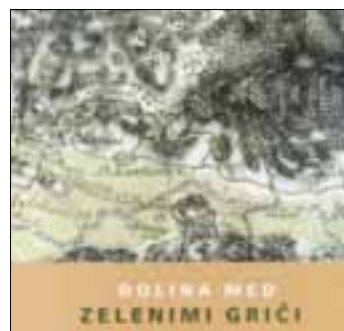
Pomembnemu jubileju CIPRE, Mednarodne komisije za varstvo Alp, je posvečena 64. številka njene biltene, ki nosi datum Februar 2002. Prinaša spomine na čas po drugi svetovni vojni, ko je bilo skoraj grešno razmišljati o varovanju narave, o zoperstavljanju idejam o razvoju, ki bi za seboj puščal le opustošenje. Le posamezniki so prepoznali škodljivost takega početja in se 5. maja 1952 združili v mednarodno organizacijo. V petih desetletjih delovanja se je organizacija, katere prvi cilj je bil le ohranjanje narave, prelevila v močno in vplivno skupnost nacionalnih odborov z več kot sto članicami (med njimi je tudi Planinska zveza Slovenije, ki je leta 1985 sodelovala pri ustanovitvi CIPRE – Slovenije) v vseh alpskih deželah, ki skrbijo za prihodnost naravnega in kulturnega prostora Alp, za njegov trajnostni razvoj, kot je moderno reči. Objavljena so pričevanja o delovanju CIPRE v posameznih obdobjih, predstavljeni so njeni dosedanja predsedniki. Tudi predstavitev tem, ki so jim posvečali največ pozornosti v svojem delovanju, zavzema obsežen del biltene, največ pa o značaju sprememb v tem času pove naslov enega od člankov: Od zaščitnikov encijana do regionalnih strategov. Pri delovanju CIPRE ne moremo mimo Alpske konvencije, ki je vsekakor najpomembnejši »otrok te številne alpske družine«. Seveda se je ta družina tudi po organizacijski plati

spreminjala in prilagajala političnim in splošnim družbenim trendom, kar se nenadajne kaže v priznanju slovenščine za enega od štirih uradnih jezikov CIPRE leta 1992.

Igor Maher

Dolina med zelenimi griči

Ida Intihar, Turistično društvo Horjul, junij 2001

Značilno za pred kratkim nastale občine je še posebej povečano iskanje identitete, korenin, zavedanje porekla. Tako je tudi občina Horjul, pred vrati Ljubljane, svojo podobo postavila v ličen vodnik z naslovom Dolina med zelenimi griči. Posebej zeleni so griči na severni strani občine, od Kožljeka preko Korene do sv. Urha, med Zaklancem in Podolnico. Zanimivih krajev je mnogo, tudi v nedrja zemlje je mogoče pokukati, za planince bo verjetno najbolj zanimiv popis Korene, saj je to eno najrazglednejših slemen, kar jih premore zahodni konec Ljubljane. Samotne vasi, kot je Samotorica (zgovorno ime), kar vabijo ljubitelji samote in narave, prenočiti je tudi mogoče, denimo Pri Hlipč, lakote in žeje pa popotnik tudi ne bo trpel, saj sta denimo na Koreni kar dve kmetiji, kjer se je mogoče okrepčati (Pr` Janš in Pri Lenartu). Ida Intihar, ki je vodničec »spravila skupaj«, je poučevala v osnovni šoli v Horjulu. Lepo, da je v vodničec vključila izsledke razisko-

valnih nalog svojih učencev, manjka pa vendarle še nekoliko uredniškega dela. Kar škoda, da občinam oziroma društvom v hitenju po čimprejšnji pojavitvi v tisku zmanjka časa za tiste končne dodelave (enako se je zgodilo z vodničkom sosednje občine Dobrova – Polhov Gradec), vključno z lektorskimi. Tudi uvod je nekoliko neroden, nepoznavalcu teh krajev pove premalo. Kljub vsemu pa je hvalevredno, da nekdo poskuša zapisati marsikaj, kar bi sicer za vedno iginilo v pozabo – stare običaje, ljudske pesmi, zanimivo arhitekturno dediščino ipd. Vodniček bo prišel prav vsakomur, ki se bo potepal po horjulski dolini in po njenih obronkih, seveda pa brez zemljevida ne bo šlo – v vodniku ga žal ni, je pa kopija stare karte na sami naslovnici.

Marjan Bradeško

Gams na dopisnici

Pošta Slovenije je v lanskem letu izdala in dala v prodajo (za 140 SIT) ilustrirano dopisnico, na kateri je na mestu znamke in na levem delu prednje strani upodobljen gams (*Rupicapra rupicapra*), ki je ena od najznačilnejših visokogorskih vrst divjadi osrednjih evropskih Alp, pa tudi Karpatov, Dinaričev in Pirenejskega polotoka. Risba na dopisnici je delo Jurija Mikuletiča. Dopisnica je posvečena 48. generalni skupščini Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi (CIC), ki jo je v Portorožu organizirala Lovska zveza Slovenije.

Ciril Velkovrh

Novo učno gradivo o Alpah

Švicarsko nacionalno predstavništvo Sklada za varstvo narave (WWF Švica) je lani pripravilo zanimivo publikacijo z naslovom *Alpe* in podnaslovom *Trajnostna raba osrednje obrobne regije v Evropi – učno gradivo Svetovnega sklada za varstvo narave (WWF)*. Največ sta

se pri nastajanju trudili avtorici besedila, Franziska Wütrich in Isabella Bustelli. Namen učnega gradiva je spodbuditi šolsko mladino ter njihove učitelje, da bi se bolje seznanili z Alpami, hkrati pa izdelali načrte in pripravili predloge, kako bi lahko vsak posameznik prispeval k ohranitvi in varstvu tega prečudovitega življenjskega, bivalnega in sprostitvenega prostora v vsej njegovi enkratni raznolikosti. Zasnovano je tako, da ga uporabljajo predvsem pri pouku v šolah v alpskem prostoru, pa tudi izven njega. Je nekakšen vodnik, ki nas popelje skozi Alpe kot življenjski prostor, nas opozori na ogrožanje tega prostora, nas seznanja z vlogo ljudi v njem in predlaga ukrepe, s katerimi lahko doprinesemo k izboljšanju stanja. Vsa poglavja so opremljena še z didaktičnimi podatki ter s spiskom uporabne literature in spletnih naslovov, kar bo koristilo učiteljem pri pripravi učnih ur. Za Slovenijo je učno gradivo še posebej zanimivo, ker je nem-

ški izvirnik preveden še v ostale glavne jezike alpskega prostora, v Francoščino, italijanščino in tudi slovenščino. Ob pomoči Ministrstva za šolstvo, znanost in šport bodo učno gradivo prejele vse šole v alpskem območju, čeprav bi ga s pridom uporabljale tudi šole drugod po Sloveniji, pa planinska društva in druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z okoljsko vzgojo.

Igor Maher

Izčrpano o odpravi v Tien Šan

O lanski alpinistični odpravi v Tien Šan pod vodstvom Iztoka Tomazina smo v Planinskem vestniku že poročali. Tokrat bi vas radi opozorili na predstavitev odprave, kot jo je videl njen član Andrej Prinčič (AO Kranj) in jo v treh delih zapisal na straneh Škrjančka, glasila Skupine Telekom Slovenije. V lanski novembrski številki je opisal svojo alpinistično pot do odprave in začetni del same odprave, predvsem vtise iz Alma-Ate. V decembrski številki je sledila pot iz Kazahstana v Kirgizistan, do izhodišča za vzpon v Akkolu, od koder jih je helikopter odpeljal v osrčje Tien Šana ali po naše Nebeškega gorovja. Prva letošnja številka pa nas popelje na strma pobočja Khan Tengrija (Gospodar neba), katerega vrh pa Prinčiču žal ni uspelo doseči.

Igor Maher

Martina Čufar tudi v Sokolu

Martino Čufar in njene dosežke v športnem plezanju smo večkrat predstavili na straneh Planinskega vestnika, tokrat pa so jo s pogovorom približali tudi bralcem Sokola, revije za šport in prosti čas. V februarški številki najde-

